

Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Publicznej Szkole Podstawowej w Starych Budkowicach opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, rodziców i uczniów, wynikających z przeprowadzonych w szkole badań. Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły, w tym warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży i realizowany w szczególności poprzez wzmacnianie czynników chroniących oraz minimalizowanie zdiagnozowanych czynników ryzyka. **Wychowanie w szkole dąży do modelu demokratycznego**, gdzie szanowane są prawa wszystkich członków społeczności szkolnej, gdzie uczniowie znają i rozumieją zasadność stawianych im oczekiwań, mają zaufanie do pracowników szkoły, mogą współdecydować w wybranych obszarach pracy szkoły. Głos uczniów jest w szkole ważny.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny Publicznej Szkoły Podstawowej w Starych Budkowicach składa się z **części stałej**, która może być modyfikowana w każdym roku szkolnym zgodnie z wynikami prowadzonej na bieżąco ewaluacji, zawierającej:

- misję i wizję szkoły,
- model absolwenta,
- **cele ogólne**,
- opis struktury oddziaływań wychowawczych
- kalendarz uroczystości szkolnych,
- opis zasad ewaluacji,

oraz corocznie opracowywanej **części rocznej** opisującej w szczególności:

- najważniejsze działania w pracy wychowawczej w bieżącym roku szkolnym,
- **szczegółowe cele wychowawcze** do realizacji w bieżącym roku szkolnym,
- harmonogram tych działań, gdzie poszczególne zadania powinny odpowiadać przyjętym celom, a odpowiedzialność za ich realizację powinna być przypisana konkretnym osobom.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny w części rocznej został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- priorytetów ministra właściwego ds. oświaty i wychowania w zakresie wychowania w danym roku szkolnym,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora w poprzednim roku szkolnym,
- wniosków i analiz z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych,
- wniosków wynikających z innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły, w tym z realizacji Szkolnego pakietu diagnostycznego „Szansa na sukces”, uwag, spostrzeżeń, skarg i wniosków nauczycieli, uczniów i rodziców).

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły,
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,

I. MISJA I WIZJA SZKOŁY

Misja szkoły

Najważniejsze dla nas jest dobro dziecka teraz i w przyszłości. Dbając o nie służymy poszczególnym uczniom, ich rodzinom, społeczności lokalnej oraz ogółowi społeczeństwa. Organizujemy procesy dydaktyczne i wychowawcze w sposób sprzyjający uczeniu się. Zapewniamy naszym uczniom zdrowe i bezpieczne warunki opieki. Budujemy dobry klimat społeczny w szkole. Wspieramy rodziców w wychowywaniu. Rozmawiamy i słuchamy się nawzajem. Potrafimy współpracować i razem pokonywać trudności. Jesteśmy otwarci na zmiany. Ciągłe się doskonalimy.

Wizja szkoły

Nasza szkoła dba o optymalny rozwój intelektualny, fizyczny, społeczny i emocjonalny każdego ucznia zapewniając bezpieczne i przyjazne warunki do uczenia się. Naszym celem jest jak najlepsze przygotowanie naszych uczniów do funkcjonowania na kolejnym etapie edukacji i we współczesnym świecie. Dlatego wysoki priorytet ma dla nas profilaktyka zdrowia psychicznego i zapobieganie zachowaniom ryzykownym uczniów.

II. SYLWETKA ABSOLWENTA

Dążymy do tego, by po ukończeniu naszej szkoły każdy uczeń:

- 1) Był należycie wykształcony, zgodnie z indywidualnymi możliwościami i predyspozycjami, umiał się uczyć oraz uznawał wartość edukacji;
- 2) Uznawał wartość zdrowego stylu życia i dążył do niego poprzez aktywność fizyczną, właściwą dietę, dbałość o higienę osobistą i higieniczne spędzanie czasu wolnego itp.;
- 3) Był, odpowiednio do wieku, samodzielny w nauce i codziennym życiu.;
- 4) Cechował się otwartością, życzliwością i postawą pomocy wobec innych osób;
- 5) Miał zdrowe poczucie własnej wartości i pewność siebie;
- 6) Cechował się kulturą osobistą;
- 7) Szanował kulturę i tradycję własną oraz innych grup i narodów;
- 8) Potrafił współdziałać, podejmować inicjatywę i, odpowiednio do wieku, przejmować odpowiedzialność za siebie i innych.

III. CELE OGÓLNE

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia, w tym psychicznego, oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1. **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych,
2. **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
3. **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych.
4. **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

1. współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
2. kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie, w tym zdrowie psychiczne, i odpowiedzialność za własny rozwój należą do najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
3. współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
4. wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
5. kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
6. doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,

7. wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
8. kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
9. demokratyzację życia szkolnego poprzez wspieranie działalności samorządowej uczniów i pracę wychowawczą z wykorzystaniem metod promujących większy udział uczniów w życiu szkoły i podejmowanie współodpowiedzialności, takich jak Rada klasowa,
10. przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce,

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

1. poszerzanie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diety i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
2. rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
3. doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
4. poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
5. kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, odporności psychicznej, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji, promowanie i rozwijanie samodzielności, w tym samodzielności edukacyjnej uczniów,
6. kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,

7. prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
8. doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

1. dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii,
2. udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
3. udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
4. przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
5. informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

1. wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych (profilaktyka uniwersalna),
2. wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych (profilaktyka selektywna),
3. wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia (profilaktyka wskazująca),
4. wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły.

Działania te obejmują w szczególności:

1. realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
2. przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
3. kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
4. poszerzanie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,
5. doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
6. włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

Formy realizacji działań wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych obejmują w szczególności:

- bieżącą pracą nauczycieli z uczniami;
- zajęcia z wychowawcą, pedagogiem, pedagogiem specjalnym, psychologiem;
- indywidualne i grupowe zajęcia terapeutyczne w ramach udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- prelekcje i warsztaty dla uczniów z ekspertami zewnętrznymi;
- lekcje biblioteczne promujące czytelnictwo;
- zajęcia pozalekcyjne i świetlicowe rozwijające zainteresowania uczniów;
- wycieczki, udział w kulturze, integrację;
- udział w wydarzeniach i uroczystościach szkolnych;
- realizację zajęć i programów profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej;
- opracowywanie, realizację i ewaluację indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych w przypadku uczniów objętych kształceniem specjalnym;
- realizację programów wewnętrznych przez zespoły wychowawcze, wychowawców i specjalistów szkolnych;
- podejmowanie interwencji, mediacji, opracowywanie i realizację planów naprawczych i planów pomocy.
- indywidualne i grupowe spotkania dla rodziców, prelekcje, warsztaty skierowane do rodziców
- szkolenia nauczycieli

IV. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

Dyrektor szkoły:

Działa na poziomie szkoły. Poprzez działania prowadzone w ramach nadzoru pedagogicznego dba o wzmacnianie w szkole czynników chroniących związanych ze szkołą: wysoką jakość pracy szkoły w obszarach dydaktyki, wychowania i opieki, pozytywny klimat społeczny, konsekwentne przestrzeganie norm i zasad, rozwój wolontariatu, modelowanie pozytywnych zachowań uczniów przez kadre szkoły, demokratyzację życia szkoły. Inicjuje i stwarza warunki do realizacji działań wzmacniających czynniki chroniące związane z rodziną poprzez coroczne opracowywanie i realizowanie planów wsparcia rodziców. Stwarza warunki dla prawidłowej realizacji procesu wychowawczego w szkole, inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, wychowania i opieki. Stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów. Dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów oraz dywersyfikuje ją w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciami sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą. Dbą, by szkoła minimalizowała czynniki ryzyka związane z: indywidualnymi właściwościami uczniów poprzez efektywne udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej; związane z rodziną, poprzez udzielaną rodzicom pomoc psychologiczno-pedagogiczną edukowanie i wsparcie oraz współpracę z instytucjami zewnętrznymi; związane ze

szkołą - poprzez reagowanie na sygnały oraz zwalczanie przejawów przemocy, odrzucenia, izolowania, wykluczania i innych problemów z zachowaniem w szkole, zapewnienie odpowiedniego wsparcia uczniom przejawiającym niepowodzenia szkolne oraz związane z niskim kapitałem kulturowym i społecznym rodzin poprzez umożliwianie uczniom udziału w kulturze, promowanie sportu, czytelnictwa, działań proekologicznych, prezentowanie pozytywnych wzorców osobowych. Inspiruje rozwój kadry pedagogicznej w zakresie rozwijania kompetencji wychowawczych i rozpoznawania problemów i zagrożeń wynikających z uzależnień,

Rada pedagogiczna:

Działa na poziomie szkoły. Uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów, opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego, który przekazuje do uchwalenia przez Radę Rodziców, a następnie uczestniczy w jego realizacji i ewaluacji. Ustala sposoby wykorzystania wniosków z nadzoru pedagogicznego, w tym dotyczących wychowania i opieki. Podejmuje kolektywne decyzje dotyczące wielu aspektów pracy szkoły, w tym związanych z opieką i wychowaniem.

Nauczyciele:

Działają na poziomie każdego ucznia, z którym mają kontakt oraz klas, z którymi pracują. Prowadzą profilaktykę uniwersalną zgodnie ze Szkolnym Programem Wychowawczo-Profilaktycznym w odniesieniu do wszystkich uczniów. W przypadku wystąpienia zachowań niepożądanych, zobowiązani są reagować osobiście. Jeśli zachowanie ucznia narusza obowiązki ucznia opisane w Statucie, nauczyciele informują o zaistniałej sytuacji wychowawcę i rodziców ucznia osobiście lub poprzez wpisanie uwagi w dzienniku elektronicznym. Przestrzegają procedur zawartych w Standardach ochrony małoletnich. Odpowiadają za jakość prowadzonych przez siebie zajęć m.in. dbając o dobre relacje z uczniami, właściwą atmosferę pracy oraz dyscyplinę w klasie. Budują klimat zaufania, otwartości, życzliwości oraz wzajemnej pomocy między wszystkimi członkami społeczności szkolnej. Wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia, dostosowują wymagania edukacyjne uczniom objętym pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole.

Wychowawcy klas:

Działają na poziomie klas. Prowadzą profilaktykę uniwersalną w swojej klasie zgodnie ze Szkolnym Programem Wychowawczo-Profilaktycznym. Na bieżąco analizują sytuację wychowawczą w klasie zapoznając się z uwagami w dzienniku i informacjami przekazywanymi ustnie. Identyfikują uczniów obciążonych ryzykiem wystąpienia problemów i podejmują działania z zakresu profilaktyki selektywnej, np. wprowadzają Program nauki zachowania. Współpracują ze specjalistami szkolnymi w

zakresie rozwiązywania problemów uczniów, którzy zachowują się w sposób ryzykowny (np. są agresywni, stosują przemoc, wagarują, używają substancji niedozwolonych, są zagrożeni niepowodzeniami szkolnymi). Współpracują z innymi wychowawcami w przypadku rozwiązywania problemów i konfliktów pomiędzy uczniami różnych klas. Stale przypominają uczniom swoich klas normy i zasady obowiązujące w szkole przybliżając zapisy prawa wewnątrzszkolnego, ze szczególnym uwzględnieniem praw i obowiązków uczniów. Dbają w swojej klasie o atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie i partycypacji m.in. poprzez stosowanie umiejętnie dobranych metod pracy w grupie, w tym metody Rady klasowej, a także realizację działań integracyjnych. Rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego oraz indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, dzielą się wnioskami z pracy wychowawczej z radą pedagogiczną, współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży, odpowiadają za realizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej na rzecz uczniów w swojej klasie oraz podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

Zespoły wychowawcze (dla klas I-III i IV-VIII):

Wspólnie analizują i rozwiązują bieżące problemy wychowawcze występujące wśród uczniów danego etapu edukacyjnego, w szczególności poprzez opracowanie i wdrażanie programów obejmujących wszystkich uczniów danego etapu edukacyjnego. Wspierają wychowawczo swoich członków. Doradzają i podejmują kolektywne decyzje w zakresie udzielania niektórych kar statutowych oraz pełnią funkcję organu odwoławczego dla ucznia i rodziców w przypadku niektórych kar.

Pedagog szkolny i psycholog:

Działają na poziomie szkoły, klas oraz poszczególnych uczniów. Aktywnie prowadzą profilaktykę uniwersalną w klasach i wobec całej społeczności szkolnej zgodnie ze Szkolnym Programem Wychowawczo-Profilaktycznym. Prowadzą profilaktykę selektywną i wskazującą wobec uczniów przeciętnie i ponadprzeciętnie obciążonych czynnikami ryzyka w ramach indywidualnie podejmowanych interwencji, opracowywanych programów, zawieranych kontraktów, we współpracy z wychowawcami, rodzicami, instytucjami zewnętrznymi. Diagnozują środowisko wychowawcze w celu rozwiązywania problemów wychowawczych, inicjują i prowadzą działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych, podejmują interwencje wynikające ze zgłoszeń dotyczących Standardów ochrony małoletnich w szkole. Zapewniają uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach, współpracują z rodzicami i wychowawcami uczniów potrzebujących szczególnej troski wychowawczej lub wsparcia psychologicznego. Współpracują z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

Pedagog specjalny:

Działa na poziomie szkoły, klas oraz poszczególnych uczniów. Edukuje społeczność szkolną oraz klasy odnośnie potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Podejmuje niezbędne w szkole działania i interwencje na rzecz pełnego włączenia uczniów objętych kształceniem specjalnym. Jest szkolnym ekspertem w dziedzinie potrzeb i problemów uczniów objętych kształceniem specjalnym, wspiera w tym obszarze nauczycieli i rodziców. Jest szkolnym rzecznikiem osób z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Podejmuje interwencje wynikające ze zgłoszeń dotyczących standardów ochrony małoletnich w szkole, jeśli dotyczą one uczniów objętych kształceniem specjalnym. Wspiera nauczycieli w rozwiązywaniu konfliktów między uczniami, w które zaangażowani są uczniowie objęci kształceniem specjalnym, proponuje działania naprawcze i je koordynuje. Konsultuje zachowania uczniów przejawiających poważne trudności dydaktyczne i wychowawcze i współpracuje w przygotowaniu opinii dotyczącej ucznia. Przewodniczy zespołowi ds. kształcenia specjalnego, włącza się w pracę zespołów oraz koordynowanie opracowywania dokumentacji IPET i WOPFU, prowadzi zajęcia rewalidacyjne, oraz inne terapeutyczne zgodnie z kwalifikacjami.

Rodzice:

Są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, ponoszą główną odpowiedzialność za wychowanie i rozwój dziecka. Współtworzą i przy pomocy reprezentującego ich organu – Rady Rodziców, uchwalają Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny, uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły, mają prawo przekazywać wnioski i opinie dotyczące wszystkich działań prowadzonych w szkole, w tym wychowawczych. Współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie. Mogą korzystać z planowych działań edukacyjnych adresowanych do rodziców, a także pomocy psychologiczno-pedagogicznej oferowanej przez szkołę.

Samorząd uczniowski:

Reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego. Jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, wolontariackiej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem, uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły, uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów. Propaguje ideę samorządności, partycypacji uczniów w życiu szkoły oraz wychowania w demokracji. Może przedstawiać radzie pedagogicznej oraz dyrektorowi wnioski i opinie we wszystkich sprawach szkoły lub placówki, w szczególności dotyczących realizacji podstawowych praw uczniów.

V. KALENDARZ UROCZYSTOŚCI SZKOLNYCH

W szkole co roku odbywają się obchody następujących świąt, uroczystości i wydarzeń:

- 1) Inauguracja roku szkolnego z pasowaniem na ucznia;
- 2) Dzień Edukacji Narodowej;
- 3) Święto Niepodległości;
- 4) Dni praw człowieka i praw dziecka;
- 5) Boże Narodzenie;
- 6) Pierwszy Dzień Wiosny;
- 7) Wielkanoc;
- 8) Dzień Ziemi;
- 9) Święto Konstytucji 3 maja i Dzień Flagi;
- 10) Międzynarodowy Dzień Dziecka;
- 11) Zakończenie roku szkolnego z pożegnaniem absolwentów;
- 12) Światowy Dzień Świadomości Autyzmu;
- 13) Światowy Dzień Osób Niepełnosprawnych.

VI. ZASADY EWALUACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Ewaluacja programu przeprowadzana na bieżąco i polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

1. obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
2. analizę dokumentacji,
3. przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
4. rozmowy z rodzicami,
5. wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
6. wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawczych i wśród nauczycieli, analizy przypadków.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Publicznej Szkoły Podstawowej w Starych Budkowicach w dniu _____ 2024 r.